

EN SITUATIONELL ANSATS (?)

Marie Torstensson Levander
Institutionen för kriminologi
Malmö Högskola

SITUATIONELL PREVENTION: ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA MÖJLIGHETER ATT BEGÅ BROTT. ”TILLFÄLLET GÖR TJUVEN”

- inriktas mot specifika former av brott
- innebär hanterandet, utformningen eller manipuleringen av den omedelbara miljön på ett så systematiskt och permanent sätt som möjligt, för att
- öka ansträngning, minska utbytet, ta bort ursäcker, minska provokationer

ALTERNATIV: DET FINNS OCKSÅ EN "TJUV"

” åtgärder som på kort eller lång sikt leder till att antalet brott minskar genom

(1) att individens benägenhet att begå brott minskar, eller

(2) att förekomsten av situationer som bidrar till individens motivation att begå brott minskar”

PLATSEN/TILLFÄLLET: SITUATIONELL PREVENTION

Åtgärder som minskar förekomsten av situationer som bidrar till individers **motivation** att begå brott (genom att

- *minska förekomsten av frestelser och provokationer eller*
- *förstärka det uppfattade straffhotet*

VAD INNEBÄR:

- Benägenhet
- Självkontroll
- Motivation
- Frestelser
- Provokationer, etc etc

Lås
Larm
Kameror
Stadsplanering
Övervakning

Etc

**Hur hänger det ihop
med**

Och hur kan de påverkas?

ETT TREDJE SÄTT:

- Brott är resultat av en valprocess: frivillig och/eller en vanemässig handling
- **Valet är situationellt**, dvs resultatet av den motivation som uppstår när man utsätts för en frestelse eller provokation
- Brott är en moralhandling (individens och/eller miljöns uppfattning om rätt/fel).
- Man kan avstå från brott om den inre eller yttre kontrollen är stark

KONSEKVENSER:

1. FÖRÄNDRA PLATSER/MILJÖER

Ett problem: regelöverträdelser/lagbrott upplevs som –och är - oproblematiskt: inga konsekvenser

- Tydliggöra och motivera regler. Positiva och negativa konsekvenser.
- Öka möjligheter att upprätthålla regler och uppmuntra att man följer (legala) regler

2. FÖRÄNDRA EXPONERING FÖR RISKMILJÖER/PLATSER

- Val av aktiviteter och umgänge – förhindra att man "hänger och dräller" i antisociala miljöer och gäng med starka/destruktiva ledare etc.

3. FÖRÄNDRA INDIVIDER (INDIVIDER ÄR ANSVARIGA FÖR SINA HANDLINGAR & REGELSTYRDA)

Förändra moral (acceptans & respekt för regler) och förmåga att utöva självkontroll - brott ska inte ses som ett acceptabelt handlingsalternativ.

Öka förmågan att stå emot externa frestelser (provokationer/ konfrontationer) och att bryta mot lagen (exekutivt/kognitivt)

SLUTSATS

- Tillfället gör INTE tjuven! MEN – potentiella tjuvar kan påverkas av tillfället/platsen/miljön.

Hur vet vi vilka situationella åtgärder som påverkar vilka individer?? Kan vi ta reda på det på något sätt?

Hur påverkar vi trygghetsupplevelsen med situationella åtgärder?